

Folketingets Sundhedsudvalg

MODTAGET

30 NOV. 2006

15.30
Den Centrale Indlevering

Dato: 30. november 2006

Kontor: Internationalt kt.

J.nr.:

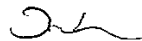
Sagsbeh.: IHO

Fil-navn: Følgebrev PF-redegørelse

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering i 5 eksemplarer kopi af Patientforsikringens redegørelse med følgebrev af d.d. vedrørende de erstatningsmæssige konsekvenser af en tilsidesættelse af ventetidsgarantien.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen

/ Irene Holm

Strålecentre
Sundhedsstyrelsen
Amterne og H:S
Regionerne
Amtsrådsforeningen

30. november 2006

De erstatningsmæssige konsekvenser af tilsidesættelse af reglerne om maksimale ventetider

Da et enkelt sygehus har rettet henvendelse til Patientforsikringen med spørgsmålet om, hvorvidt en overtrædelse af reglerne om maksimale ventetider til strålebehandling kan medføre erstatningsansvar efter patientforsikringsloven, har vi valgt at sende vedhæftede redegørelse til samtlige strålecentre og andre relevante parter.

Vi vil med redegørelsen sikre, at relevant personale og dermed patienterne er orienteret om de muligheder som patientforsikringsloven giver i forhold til at opnå erstatning (jf. PFL § 4.a).

I den aktuelle debat om overskridelsen af reglerne om maksimale ventetider til strålebehandling af kræft er det kommet frem, at et større antal patienter ikke har fået behandling her i landet eller i udlandet inden for ventetiden. Det kan betyde, at nogle patienter har fået forringet deres overlevelsessandsynlighed som følge af denne overskridelse, og muligvis har overskridelsen også kostet liv.

Redegørelsens konklusioner kan med en vis forenkling sammenfattes således:

Der kan pålægges sygehuset/amtet erstatningsansvar efter patientforsikringsloven, såfremt reglerne om maksimale ventetider ikke er overholdt og reglerne i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om behandling af livstruende kræftsygdomme mv., ikke er fulgt. Det er en forudsætning for erstatning, at det er overvejende sandsynligt, at patienten derved er påført en fysisk eller psykisk skade.

Sundhedsstyrelsen er ikke omfattet af patientforsikringsloven, hvorfor styrelsen ikke kan ifalde ansvar efter denne lov. Et evt. erstatningsansvar for styrelsen må afgøres efter almindelige erstatningsregler.

Såfremt der er spørgsmål til redegørelsen, kan der rettes henvendelse til undertegnede på tlf. 3312 4343.

Med venlig hilsen
Arne Grünfeld
Direktør

Redegørelse vedr. de erstatningsmæssige konsekvenser af en tilsidesættelse af reglerne om maksimale ventetider - bekendtgørelse nr. 743 af 22. august 2001 om behandling af patienter med livstruende kræftsygdomme mv.

30. november 2006

Et enkelt sygehus har rettet henvendelse til Patientforsikringen med forespørgsel om, hvorvidt en overtrædelse af reglerne om maksimale ventetider til strålebehandling af kræft kan medføre erstatningsansvar efter patientforsikringsloven.

I den aktuelle debat er det kommet frem, at et større antal patienter ikke har fået tilbudt behandling på sygehus her i landet eller i udlandet inden for de maksimale ventetider, og at der kan være patienter, som på grund af overskridelsen, har fået forringet deres overlevelsessandsynlighed, og at dette muligvis har kostet enkelte patienter livet.

Da det i henhold til PFL § 4a, ”påhviler enhver autoriseret sundhedsperson, som i sin virksomhed bliver bekendt med skader, som må antages at kunne give anledning til erstatning efter loven, at informere skadelidte herom samt i fornødent omfang at bistå med anmeldelse til Patientforsikringen”, har Patientforsikringen fundet anledning til at give en kort redegørelse om de erstatningsmæssige konsekvenser af tilsidesættelse af reglerne om maksimale ventetider.

1. Patientforsikringslovens ansvarsregel

Den relevante bestemmelse i patientforsikringsloven er § 2, stk. 1, nr. 1, hvor det hedder:

”Erstatning ydes, hvis skaden med overvejende sandsynlighed er forvoldt på en af følgende måder:

- 1) hvis det må antages, at en erfaren specialist på det pågældende område under de i øvrigt givne forhold ville have handlet anderledes ved undersøgelse, behandling eller lignende, hvorved skaden ville være undgået”.

Der er ingen tvivl om, at såfremt en forsinkelse med behandlingen af en kræftpatient indebærer, at patientens overlevelsesprognose og behandlingsmuligheder forringes og forsinkelsen kunne være undgået eventuelt ved overførsel af patienten til andet sygehus, så vil sygehuset/amtet ifalde ansvar efter PFL § 2, stk. 1, nr. 1.

Herfra gælder dog en væsentlig undtagelse, som ligger i ordene ”under de i øvrigt givne forhold”. Heri ligger bl.a., at såfremt forsinkelsen ikke kunne undgås, og dette skyldes ressourcemæssige begrænsninger (penge, personale og udstyr etc.) eller politiske prioriteringer, og det ej heller er muligt at undgå forsinkelsen ved henvisning af patienten til

andet sygehus her i landet eller udlandet, ifalder sygehuset/amtet ikke ansvar efter patientforsikringsloven. Det vil være en konkret vurdering, om disse betingelser er opfyldt.

”Det er ikke meningen med patientforsikringsloven, at den skal kompensere for negative virkninger af overordnede politiske beslutninger om, hvilke ressourcer der skal anvendes inden for sygehussektoren mv”. (Se evt. nærmere Bo v. Eyben, Patientforsikring, s. 98 – 102.)

2. Betydningen af reglerne om maksimale ventetider

Som det fremgår under punkt 1, kan det - uanset reglerne om maksimale ventetider - være ansvarspådragende efter patientforsikringsloven at yde for sen behandling, således at dette forårsager skade på en patient.

Brud på reglerne om maksimale ventetider giver ikke i sig selv ret til erstatning efter patientforsikringsloven, men har primært den betydning, at den fastsætter præcise tidsmæssige grænser for, hvornår behandling skal ske, og hvordan et sygehus/amt skal foreholde sig, hvis det ikke er muligt at overholde reglerne på det sygehus, hvortil patienten er henvist.

Maksimale ventetider er en politisk markering af, hvilke grænser for ventetid patienterne kan forlange opfyldt og samtidig må acceptere. Men reglerne må også opfattes som en faglig udmelding om, at behandling, inden for ventetiden, er fagligt forsvarligt. Omvendt hvis ventetiden er længere end reglerne angiver.

Ud fra dette er det Patientforsikringens opfattelse, at det generelt vil være i overensstemmelse med bedste specialiststandard, hvis behandling finder sted inden for de maksimale ventetider. Omvendt hvis ventetiden er længere, end reglerne angiver.

Sammenfattende er det Patientforsikringens opfattelse, at der ikke kan pålægges sygehuse eller amter noget erstatningsansvar efter patientforsikringsloven, såfremt sygehuset/amtet overholder de procedurer og krav, som er anført i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 743 af 22. august 2001 om behandling af patienter med livstruende kræftsygdomme m.v.

Omvendt kan der pålægges erstatningsansvar efter patientforsikringsloven, såfremt reglerne om maksimale ventetider ikke overholdes, og procedurerne i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse ikke er fulgt.

Bevismæssigt er det meget væsentligt, at der kan fremskaffes dokumentation for, at sygehuset/amterne har overholdt reglerne i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelser. I mangel på dokumentation må Patientforsikringen lægge til grund, at reglerne ikke er overholdt.

Sundhedsstyrelsen er ikke omfattet af patientforsikringslovens dækningsområde, og kan som sådan ikke ifalde ansvar efter denne lov. Såfremt Sundhedsstyrelsen, efter henvendelse fra et sygehus eller amt, ikke følger op på henvendelsen og søger at finde et sygehus i udlandet, som kan behandle patienten inden for de maksimale ventetider, kan der muligvis blive tale om at ifalde ansvar efter almindelige erstatningsregler.

Afslutningsvis skal det præciseres, at et erstatningsansvar kun bliver aktuelt, hvis patienten har lidt en fysisk eller psykisk skade som følge af forsinkelsen.

En skade som følge af forsinkelse med f.eks. strålebehandling kunne være, at patientens overlevelsesprognose og behandlingsmuligheder forringes. Jo længere tids forsinkelse, jo større forringelse. Forsinkelsesperioden regnes fra de maksimale ventetidens udløb.

I værste fald kan forsinkelsen indebære, at det er overvejende sandsynligt, at forsinkelsen er skyld i patientens død, eller at patientens sygdom bliver uhelbredelig. I så fald vil der kunne blive tale om, at der skal ydes forsørgertabserstatning og godtgørelse for mén og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab mv.

Ved kortere tids forsinkelse vil skaden ofte bestå i, at patientens statistiske overlevelsesprognose er forringet, uden at der i øvrigt sker skade. I denne situation kan der, ifølge Patientforsikringens og Patientskadeankenævnets praksis, ydes en mén godtgørelse for det psykiske ubehag ved bevidstheden om den forringede prognose.

Det er ikke muligt generelt at sige, hvad erstatningerne vil andrage, idet hver enkelt patients skade må vurderes individuelt. Patientforsikringen vil naturligvis søge at fremskynde behandlingen af indkomne sager mest muligt. Men det er vores erfaring, at der i denne type sager vil være meget vanskelige bevisspørgsmål og vurderinger af, om der er årsagssammenhæng mellem forsinkelse og patientens nuværende tilstand. Alle sager skal derfor vurderes individuelt af erfarne specialister i kræftsygdomme.

PRESSEMEDDELELSE

Brud på regler om maksimal ventetid:

- Kan patienterne få erstatning?

De seneste ugers debat om brud på reglerne om maksimal ventetid til strålebehandling fører naturligt til spørgsmålet om, hvor vidt disse patienter kan være berettiget til erstatning efter patientforsikringsloven.

Det korte svar er, at nogle af disse patienter kan være berettiget til erstatning, fordi overskridelsen med overvejende sandsynlighed har ført til forringet overlevelsessandsynlighed, uhelbredelig kræft eller i værste fald har kostet liv.

Patientforsikringen har i dag sendt en redegørelser til landets strålecentre, der beskriver, hvornår en overskridelse af reglerne kan føre til erstatning.

Meget forenklet kan redegørelsen hovedkonklusioner sammenfattes således:

Der kan pålægges sygehuse/amter erstatningsansvar efter patientforsikringsloven, hvis reglerne om maksimal ventetid ikke er overholdt og reglerne i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om behandling af livstruende sygdomme mv. ikke er fulgt. Det er en forudsætning, at det er overvejende sandsynligt, at patienten derved er påført en fysisk eller psykisk skade.

Sundhedsstyrelsen er ikke omfattet af patientforsikringsloven, hvorfor styrelsen ikke kan ifalde ansvar efter denne lov. Et evt. erstatningsansvar for styrelsen må afgøres efter almindelige erstatningsregler.

En skade som følge af forsinkelse af strålebehandling vil kunne være, at patientens overlevelsesprognose og behandlingsmuligheder forringes. Forsinkelsesperioden regnes fra de maksimale ventetidens udløb.

I værste fald kan forsinkelsen betyde, at det er overvejende sandsynligt, at den er skyld i patientens død eller at sygdommen bliver uhelbredelig. I så fald kan der blive tale om forsørgertabserstatning, godtgørelse for varigt mén, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab mv.

Ved kortere forsinkelse kan skaden bestå i, at patientens statistiske overlevelsesprognose er forringet - uden at der i øvrigt sker skade. I den situation kan der ydes en mén godtgørelse for det psykiske ubehag ved bevidstheden om den forringede diagnose. Typisk vil godtgørelsen udgøre mellem 30.000 – 60.000 kroner.

Patientforsikringen

Nytorv 5 • 1450 København K
Tlf. 33 12 43 43 • Fax 33 12 43 41
pf@patientforsikringen.dk
www.patientforsikringen.dk

”Da det i de fleste tilfælde vil dreje sig om meget syge patienter, vil vi naturligvis forsøge at fremskynde behandlingen af de sager, som vi vil modtage. Men denne type af sager vil ofte rejse nogle meget vanskelige bevisspørgsmål og vurderinger af, om der er årsagssammenhæng mellem forsinkelse og patientens nuværende tilstand. Alle sager skal derfor vurderes individuelt af erfarne specialister i kræftsygdomme”, fortæller Arne Grünfeld, direktør i Patientforsikringen.

Evt. henvendelse til:

Kommunikationskonsulent, Charlotte Wamberg Rasmussen
Tlf.3347 6774 eller chra@patientforsikringen.dk

Redegørelsen kan downloades fra www.patientforsikringen.dk